

Súd: Okresný súd Banská Bystrica
Spisová značka: 23Ek/1480/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6119365592
Dátum vydania rozhodnutia: 19. 12. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Martin Kostúr
ECLI: ECLI:SK:OSBB:2019:6119365592.2

Uznesenie

Okresný súd Banská Bystrica v exekučnej veci oprávneného: PROFÍ CREDIT Slovakia, s.r.o., so sídlom Pribinova 25, 824 96 Bratislava, IČO: 35 792 752 v konaní zast.: Advokátska kancelária JUDr. Andrea Cviková, s.r.o. so sídlom Kubániho 16, 811 04 Bratislava, IČO: 47 233 516 proti povinnému: N. N., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom P. XXX/X, XXX XX L. L., o vymoženie peňažnej pohľadávky vo výške 1.222,11 EUR s príslušenstvom a trov exekučného konania, o sťažnosti oprávneného proti uzneseniu Okresného súdu Banská Bystrica sp. zn. 23Ek/1480/2019 zo dňa 12. novembra 2019, takto

rozhodol:

I. Súd sťažnosť oprávneného proti uzneseniu Okresného súdu Banská Bystrica sp. zn. 23Ek/1480/2019 zo dňa 12. 11. 2019 z a m i e t a .

II. Oprávnený n e m á nárok na náhradu trov konania o sťažnosti proti uzneseniu Okresného súdu Banská Bystrica sp. zn. 23Ek/1480/2019 zo dňa 12. 11. 2019.

o d ô v o d n e n i e :

1. Dňa 12.11.2019 vydal Okresný súd Banská Bystrica konajúc vyšším súdnym úradníkom uznesenie pod sp. zn. 24Ek/1480/2019, ktorým zamietol návrh oprávneného na vykonanie exekúcie a oprávnenému nepriznal nárok na náhradu trov exekučného konania.

2. Svoje rozhodnutie odôvodnil ustanoveniami § 53 ods. 1, ods. 3 písm. f), ods. 4 zákona č.233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti a o zmene a doplnení ďalších zákonov (ďalej len „Exekučný poriadok“), § 73 ods. 3 zákona č. 335/2014 Z. z. o spotrebiteľskom rozhodcovskom konaní (ďalej len "Zákon o spotrebiteľskom rozhodcovskom konaní"), § 3, § 4 zákona č. 244/2002 Z. z. o rozhodcovskom konaní v znení účinnom do 31.12.2014 (ďalej len "Zákon o rozhodcovskom konaní"), § 52 ods. 1 - 4, § 53 ods. 1, 2, 3, 5 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník (ďalej len „Občiansky zákonník“), čl. 3 Smernice Rady EÚ č. 93/13/EHS z 05.04.1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách a uznesenia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 6 Cdo 105/2011, sp. zn. 3Cdo 122/2011 a sp. zn. 3Cdo 146/2011. V odôvodnení rozhodnutia uviedol, že oprávnený sa návrhom na vykonanie exekúcie doručeným súdu dňa 04.09.2019 domáhal od povinného vymoženía pohľadávky vo výške 1.222,11 Eur s príslušenstvom na základe exekučného titulu - Rozhodcovský rozsudok sp. zn. 24/09/18, ktorý vydal Slovenský arbitrážny súd, zriadený Asociáciou Slovenských arbitrážnych súdov, z.z.p.o. so sídlom Krížna 56, 821 08 Bratislava pred rozhodcom JUDr. Františkom Svatuškom, zo dňa 11.03.2019. Spolu s návrhom na vykonanie exekúcie predložil súdu aj predmetný rozhodcovský rozsudok, zmluvu o revolvingovom úvere č.XXXXXXXXXX zo dňa 09.09.2014, rozhodcovskú zmluvu č.XXXXXXXXXX zo dňa 09.09.2014 a Zmluvné dojednania Zmluvy o revolvingovom úvere spoločnosti PROFÍ CREDIT Slovakia, s.r.o. Z obsahu predloženej zmluvy o revolvingovom úvere zistil, že táto založila záväzkovoprávny vzťah medzi oprávneným, ktorý pri jej uzatváraní konal v rámci svojej podnikateľskej činnosti a povinným, ktorý pri jej uzatváraní nekonal v rámci svojej podnikateľskej činnosti. Vzhľadom na uvedené skutočnosti potom posúdil predmetný právny vzťah medzi oprávneným a povinným ako spotrebiteľský. Spolu so zmluvou o revolvingovom úvere bola v ten istý deň uzatvorená

aj rozhodcovská zmluva, na podklade ktorej v spore medzi účastníkmi rozhodol rozhodcovský súd. Podľa názoru súdu je však uzatvorenie Rozhodcovskej zmluvy, ako podmienka uzatvorenia Zmluvy, ktorú oprávnený používa v prípadoch rovnakého druhu a neurčitého počtu, pre neurčitý okruh spotrebiteľov, neprijateľnou podmienkou. Rozhodcovská zmluva uzavretá so spotrebiteľom, ak má byť právom akceptovateľná ako prejav zmluvnej autonómie, musí byť výsledkom slobodnej vôle oboch zmluvných strán. Slobodná vôľa vyžaduje informácie o možnosti voľby medzi viacerými riešeniami a informácie o tom, čo tá ktorá voľba konkrétne znamená. Nakoľko tieto podmienky neboli splnené a povinný nemal možnosť ovplyvniť ani obsah zmluvy o revolvingovom úvere, ani rozhodcovskej zmluvy, nemožno považovať rozhodcovskú zmluvu za zmluvnú podmienku dojednanú individuálne. Dôsledkom takto uzavretej rozhodcovskej zmluvy je, že povinný (t.j. spotrebiteľ) v skutočnosti ešte pred vznikom akéhokoľvek sporu stráca právo brániť sa voči nárokom veriteľa na riadnom súde v mieste svojho bydliska. Rozhodcovskú zmluvu preto súd vyhodnotil ako nekalú, postihnutú sankciou absolútnej neplatnosti v zmysle §-u 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka. Následne neplatná rozhodcovská zmluva nemohla založiť právomoc rozhodcovského súdu vo veci konať a rozhodnúť, preto takto vydaný rozhodcovský rozsudok nie je materiálne vykonateľný, čoho následkom je, že nemôže byť ani exekučným titulom, pretože nie je spôsobilý byť podkladom na nútený výkon rozhodnutia. Vychádzajúc z takto zisteného skutkového stavu, súd návrh na vykonanie exekúcie v zmysle §-u 53 ods. 3 písm. f) bod 4 Exekučného poriadku zamietol.

3. Proti tomuto uzneseniu podal v zákonnej lehote oprávnený prostredníctvom právneho zástupcu sťažnosť a žiadal, aby Okresný súd Banská Bystrica vyhovel sťažnosti oprávneného, napadnuté uznesenie zrušil a následne vydal súdnemu exekútorovi poverenie na vykonanie exekúcie. Svoju sťažnosť odôvodnil tým, že v rámci vykonaného posúdenia neboli zistené a preukázané žiadne dôvody pre zamietnutie návrhu na vykonanie exekúcie podľa § 53 ods. 3 písm. f) Exekučného poriadku, exekučný súd dospel k záveru o neplatnosti rozhodcovskej zmluvy v rozpore so zákonom č.244/2002 Z.z. a tiež exekučný súd pri posudzovaní platnosti rozhodcovskej zmluvy z pohľadu ochrany spotrebiteľa a aplikácie ustanovenia § 53 a nasl. Občianskeho zákonníka dospel k záveru, ktorý je v rozpore so zákonom. Tiež tvrdil, že súdom uvádzané dôvody neplatnosti a neprijateľnosti rozhodcovskej zmluvy sú založené na záveroch, ktoré odporujú právnomu poriadku, pretože uvádzaný dôvod neprijateľnosti odporuje zákonu po právnej stránke a tiež uvádzané dôvody neplatnosti rozhodcovskej zmluvy nemajú oporu v žiadnom dôkaze, pričom exekučný súd ani len nemal preukázané, že povinný musel uzavrieť rozhodcovskú zmluvu a súčasne exekučný súd bez akéhokoľvek dôvodu sa obsahom rozhodcovskej zmluvy ani len nezaoberal. V súvislosti s názorom súdu, že neprijateľnosť rozhodcovskej zmluvy spočíva v tom, že v prípade podania žaloby dodávateľom je spotrebiteľ nútený podriaďiť sa rozhodcovskému konaniu poukázal na rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 26. marca 2009, sp. zn. 1M Obdo V 16/2006 (publikované v Zbierke súdnych rozhodnutí a stanovísk pod R 54/2010) tvrdiac, že začatie rozhodcovského konania ktorýmkoľvek zo zmluvného vzťahu nemôže byť okolnosťou rozhodujúcou pre posúdenie platnosti či neplatnosti rozhodcovskej zmluvy. Exekučný súd tiež nesprávne vykladá ust. § 53 ods. 4 písm. r) Občianskeho zákonníka a neprihliadol na dôvody vedúce k vzniku tejto právnej normy. Cieľom úpravy zákonodarca je umožniť spotrebiteľom rozhodnúť sa, kde uplatnia svoje práva. Je nesprávne a v rozpore s platnou úpravou, ak sa stotožňuje možnosť výberu medzi rozhodcovským konaním (ako to predpokladá ust. § 53 ods. 4 písm. r) Občianskeho zákonníka) a všeobecným konaním so situáciou, kedy spor začne na základe žaloby dodávateľ. K individuálnemu dojednaniu rozhodcovskej zmluvy sa oprávnený vyjadril tak, že rozhodcovská zmluva nikdy nebola podmienkou uzatvorenia zmluvy o revolvingovom úvere. Z bodu 2 rozhodcovskej zmluvy výslovne vyplýva, že jej uzatvorenie nie je podmienkou uzatvorenia a vykonávania zmluvy o revolvingovom úvere a súčasne že dlžník nie je povinný prijať návrh danej rozhodcovskej zmluvy. Uzatvorením rozhodcovskej zmluvy spotrebiteľ svojím podpisom vyjadril súhlas s prejednaním veci v rozhodcovskom konaní, pričom mal možnosť rozhodnúť sa, či rozhodcovskú zmluvu uzatvorí alebo nie. Pri svojej argumentácii poukázal napr. na uznesenia Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 4CoE/37/2017 zo dňa 07.06.2017, sp. zn. 17Co/919/2015, sp. zn. 43 CoE/372/2013 zo dňa 21.11.2013, rozhodnutie Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 21CoE/211/2016 zo dňa 28.06.2016 ako aj na niektoré rozhodnutia Okresného súdu Banská Bystrica sp. zn. 43Ek/271/2017 zo dňa 26.01.2018 a sp. zn. 59Ek/259/2017 zo dňa 31.01.2018.

4. Podľa §-u 202 ods. 1 druhá veta zákona č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (ďalej len „Exekučný poriadok“), sudca v exekučnom konaní koná a rozhoduje, ak ide o rozhodnutie, proti ktorému je prípustné odvolanie, a o sťažnostiach proti rozhodnutiam vyššieho súdneho úradníka.

5. Podľa §-u 202 ods. 2 Exekučného poriadku, písomné vyhotovenie uznesenia, ktorým sudca zamietla sťažnosť proti rozhodnutiu vyššieho súdneho úradníka, nemusí obsahovať odôvodnenie, ak sa sudca stotožňuje s dôvodmi uvedenými v napadnutom rozhodnutí.

6. Podľa §-u 200 prvej vety Exekučného poriadku, na exekučné konanie sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

7. Podľa §-u 239 ods. 1 a 2 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „CSP“), proti uzneseniu súdu prvej inštancie vydanému súdnym úradníkom, ktoré treba doručiť, je prípustná sťažnosť. Sťažnosť len proti dôvodom uznesenia nie je prípustná.

8. Podľa §-u 248 CSP, o sťažnosti rozhodne súd prvej inštancie.

9. Podľa §-u 249 CSP, súd prvej inštancie rozhodne o sťažnosti uznesením spravidla bez nariadenia pojednávania.

10. Podľa §-u 250 ods. 1 CSP, ak nie je sťažnosť dôvodná, súd sťažnosť zamietne.

11. Preskúmaním sťažnosti oprávneného, bez nariadenia pojednávania podľa § 249 CSP, a po preskúmaní napadnutého uznesenia dospel súd k záveru, že sťažnosť oprávneného nie je dôvodná a preto ju podľa § 250 ods. 1 CSP v celom rozsahu zamietol.

12. Z obsahu spisu súd zistil, že oprávnený sa návrhom na vykonanie exekúcie doručeným súdu dňa 04. 09. 2019 domáha od povinného vymoženia pohľadávky vo výške 1.222,11 Eur s príslušenstvom na základe exekučného titulu - Rozhodcovský rozsudok sp. zn. 24/09/18, ktorý vydal Slovenský arbitrážny súd, zriadený Asociáciou Slovenských arbitrážnych súdov, z.z.p.o. so sídlom Križna 56, 821 08 Bratislava pred rozhodcom JUDr. Františkom Svatuškom, zo dňa 11.03.2019. Spolu s návrhom na vykonanie exekúcie predložil súdu aj predmetný rozhodcovský rozsudok, zmluvu o revolvingovom úvere č.XXXXXXXXXX zo dňa 09.09.2014, rozhodcovskú zmluvu č.XXXXXXXXXX zo dňa 09.09.2014 a dojednané zmluvné podmienky. Následne vyšší súdny úradník vydal napadnuté uznesenie.

13. Podľa § 53 ods. 1 Exekučného poriadku, súd preskúma návrh na vykonanie exekúcie a jeho prílohy. Ak nie sú dôvody na zamietnutie návrhu na vykonanie exekúcie, súd do 15 dní od doručenia návrhu vydá poverenie na vykonanie exekúcie a upovedomí o tom oprávneného. Lehota podľa druhej vety neplatí, ak ide o exekučný titul podľa § 45 ods. 2 písm. c) a d) alebo ak má byť exekúcia vykonaná na podklade exekučného titulu, ktorým sa priznal nárok zo zmenky proti povinnému, ktorý je fyzickou osobou.

14. Podľa § 53 ods. 3 písm. f) Exekučného poriadku, súd návrh na vykonanie exekúcie zamietne, ak sa exekúcia má vykonať na podklade rozhodcovského rozhodnutia vydaného v spotrebiteľskom spore a 1. spotrebiteľská rozhodcovská zmluva nespĺňa podmienky podľa osobitných predpisov, 2. rozhodcovské rozhodnutie v spotrebiteľskom spore nebolo vydané rozhodcom, ktorý bol v čase spotrebiteľského rozhodcovského konania zapísaný v zozname rozhodcov oprávnených rozhodovať spotrebiteľské spory, 3. rozhodcovské rozhodnutie v spotrebiteľskom spore nebolo vydané stálym rozhodcovským súdom, ktorý v čase spotrebiteľského rozhodcovského konania mal povolenie rozhodovať spotrebiteľské spory, 4. rozhodcovské rozhodnutie nespĺňa náležitosti podľa osobitného predpisu alebo nie je vykonateľné.

15. Podľa § 73 ods. 3 zákona č. 335/2014 Z. z. o Spotrebiteľskom rozhodcovskom konaní, rozhodcovská zmluva uzavretá pred 1. januárom 2015 sa spravuje predpismi účinnými v čase jej uzavretia.

16. Podľa § 73 ods. 4 zákona č. 335/2014 Z.z. o Spotrebiteľskom rozhodcovskom konaní, na základe rozhodcovskej zmluvy uzavretej pred 1. januárom 2015 môže spor spĺňajúci podmienky podľa tohto zákona po 1. januári 2015 rozhodovať len rozhodca v konaní pred stálym rozhodcovským súdom, ktorí spĺňajú podmienky podľa tohto zákona.

17. Podľa § 73 ods. 5 zákona č. 335/2014 Z.z. o Spotrebiteľskom rozhodcovskom konaní, rozhodcovská zmluva medzi spotrebiteľom a dodávateľom uzavretá pred 1. januárom 2015 odkazujúca na rozhodovanie pred stálym rozhodcovským súdom podľa predpisov účinných do 31. decembra 2014 zakladá právomoc stáleho rozhodcovského súdu zriadeného podľa tohto zákona, ak bol zriaďovateľ

stáleho rozhodcovského súdu podľa predpisov účinných do 31. decembra 2014 v čase podávania žiadosti členom zriaďovateľa stáleho rozhodcovského súdu podľa tohto zákona (ďalej len "nástupnícky stály rozhodcovský súd"). Členmi zriaďovateľa nástupníckeho stáleho rozhodcovského súdu musia byť v čase podávania žiadosti aspoň traja zriaďovatelia stálych rozhodcovských súdov, ktorí vykonávali činnosť aspoň 24 mesiacov pred účinnosťou tohto zákona, ak nejde o zriaďovateľa, ktorý má podľa osobitného predpisu povinnosť zriadiť a na vlastné náklady udržiavať stály rozhodcovský súd.

18. Podľa § 4 ods. 1 zákona č. 244/2002 Z. z. o rozhodcovskom konaní v znení účinnom v čase uzavretia rozhodcovskej zmluvy, rozhodcovská zmluva môže mať formu osobitnej zmluvy alebo formu rozhodcovskej doložky k zmluve.

19. Podľa § 4 ods. 2 zákona č. 244/2002 Z. z. o rozhodcovskom konaní v znení účinnom v čase uzavretia rozhodcovskej zmluvy, rozhodcovská zmluva musí mať písomnú formu, inak je neplatná. Písomná forma je zachovaná, ak je rozhodcovská zmluva obsiahnutá v dokumente podpísanom zmluvnými stranami alebo vo vzájomne vymenených listoch, ak je dohodnutá telefaxom alebo pomocou iných telekomunikačných zariadení, ktoré umožňujú zachytenie obsahu rozhodcovskej zmluvy a označenie osôb, ktoré ju dohodli.

20. Podľa § 4 ods. 3 zákona č. 244/2002 Z. z. o rozhodcovskom konaní v znení účinnom v čase uzavretia rozhodcovskej zmluvy, nedodržanie písomnej formy rozhodcovskej zmluvy možno nahradiť vyhlásením zmluvných strán do zápisnice pred rozhodcom najneskôr do začatia konania o veci samej v rozhodcovskom konaní o podrobení sa právomoci rozhodcovského súdu. Obsahom zápisnice je rozhodcovská zmluva podľa § 3.

21. Podľa § 52 ods. 1 zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka v znení účinnom v čase uzavretia rozhodcovskej zmluvy /ďalej len „Občiansky zákonník“/, spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

22. Podľa § 52 ods. 2 Občianskeho zákonníka, ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné.

23. Podľa § 52 ods. 3 Občianskeho zákonníka, dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti.

24. Podľa § 52 ods. 4 Občianskeho zákonníka, spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

25. Podľa § 53 ods. 1 veta prvá Občianskeho zákonníka, spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len "neprijateľná podmienka").

26. Podľa § 53 ods. 2 Občianskeho zákonníka, za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah.

27. Podľa § 53 ods. 3 Občianskeho zákonníka, ak dodávateľ nepreukáže opak, zmluvné ustanovenia dohodnuté medzi dodávateľom a spotrebiteľom sa nepovažujú za individuálne dojednané.

28. Podľa § 53 ods. 4 písm. r) Občianskeho zákonníka, za neprijateľné podmienky uvedené v spotrebiteľskej zmluve sa považujú najmä ustanovenia, ktoré vyžadujú v rámci dojedanej rozhodcovskej doložky od spotrebiteľa, aby spory s dodávateľom riešil výlučne v rozhodcovskom konaní.

29. Podľa § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka, neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

30. Sudca po preskúmaní napadnutého uznesenia vyššieho súdneho úradníka dospel k záveru, že vyšší súdny úradník správne zistil skutkový stav veci a z takto zisteného skutkového stavu urobil aj správny právny záver a svoje rozhodnutie správne odôvodnil, preto sudca sa v danej právnej veci v celom rozsahu stotožňuje s dôvodmi napadnutého rozhodnutia.

31. Napriek zneniu citovaného ustanovenia § 202 ods. 2 Exekučného poriadku sudca na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia dodáva, že spotrebiteľská zmluva je v našom právnom poriadku definovaná v ustanovení § 52 Občianskeho zákonníka ako každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Podmienkou pre posudzovanie zmlúv ako spotrebiteľských je najmä tá skutočnosť, že zmluvnými stranami sú dodávateľ a spotrebiteľ a jej charakteristickým znakom je to, že spotrebiteľ vstupuje do zmluvného vzťahu s dodávateľom za podmienok, ktoré si vopred určil dodávateľ bez možnosti spotrebiteľa tieto podmienky individuálne ovplyvniť. Tieto zmluvy sú spravidla vopred pripravené na formulároch a nie je vytvorený priestor na dojednávanie obsahu tejto zmluvy alebo jej zmeny.

32. V danej právnej veci ide teda o spotrebiteľský vzťah, pretože účastníci bez pochyb vystupujú v postavení spotrebiteľa a dodávateľa. Súd je oprávnený aj bez návrhu v exekučnom konaní skúmať nekalú povahu sankcie obsiahnutú v zmluve o úvere a uplatnenú v rozhodnutí rozhodcovského súdu, ale aj preskúmať rozpor rozhodcovskej zmluvy s vnútroštátnymi predpismi v oblasti verejného poriadku, ako tiež musí preskúmať aj bez návrhu nekalú povahu tejto doložky v súvislosti s článkom 6 Smernice rady 93/13/EHS. Článok 6 ods.1 tejto smernice má kogentnú povahu.

33. Právnym základom ochrany spotrebiteľa a spotrebiteľskej zmluvy je článok 153 Zmluvy o založení Európskej únie, ktorý sa po vstupe Slovenskej republiky aplikuje aj na našom území vrátane smernice Rady č. 93/13/EHS z 5. apríla 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách.

34. Rozhodcovská zmluva je dohoda medzi zmluvnými stranami o tom, že všetky alebo niektoré spory, ktoré medzi nimi vznikli alebo vzniknú v určenom zmluvnom alebo v inom právnom vzťahu, sa rozhodujú v rozhodcovskom konaní, ktoré môže mať formu osobitnej zmluvy alebo formu rozhodcovskej doložky k zmluve podľa § 4 ods. 1, 2 zákona č. 244/2002 Z. z. o rozhodcovskom konaní. Bez ohľadu na formu, ako aj znenie rozhodcovskej doložky uzatvorenej medzi dodávateľom a spotrebiteľom je potrebné považovať rozhodcovskú doložku za neprijateľnú podmienku, ak vyznieva v neprospech spotrebiteľa a to vtedy, ak spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach medzi dodávateľom a spotrebiteľom v neprospech spotrebiteľa a nebola individuálne dojednaná, čo platí aj pre daný prípad. Okrem iného súd uvádza aj to, že týmto postupom bolo spotrebiteľovi odňaté právo zaručené článkom 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, pretože rozhodcovská zmluva mu bránila uplatniť a domáhať sa svojho práva na všeobecnom súde a nútila ho podrobiť sa rozhodnutiu, ktorým došlo k zneužitiu práv dodávateľom.

35. V danej veci ešte súd na zdôraznenie správnosti rozhodnutia uvádza, že dojednania ohľadom rozhodcovskej zmluvy vyznievajú jednoznačne v neprospech spotrebiteľa (povinného), keďže toto dojednanie pri uzatváraní zmluvy nijakým spôsobom ovplyvniť nemohol. Teda iba v prípade, že by bola rozhodcovská zmluva so spotrebiteľom pri uzatváraní zmluvy individuálne dojednaná, t. j. iba v prípade, ak by spotrebiteľ mal danú možnosť význam tohto dojednania v celom rozsahu pochopiť a teda i ovplyvniť, bolo by možné konštatovať, že rozhodcovská zmluva je dojednaná platne.

36. Rovnako súd zdôrazňuje mimoriadnu dôležitosť rozhodcovskej zmluvy, keďže následne v prípade spornosti nároku, napríklad neplnenia povinným na základe uzatvorenej zmluvy, dochádza prakticky automaticky k podávaniu návrhov zo strany dodávateľov na rozhodcovský súd, ako tomu bolo i v tomto prípade. Uvedené vyplýva aj priamo z rozhodcovskej zmluvy, ktorá v bode 5 uvádza, že „Akékoľvek spory, nezrovnalosti alebo nároky medzi zmluvnými stranami vyplývajúce alebo súvisiace s ustanoveniami Zmluvy o RÚ, s porušením, ukončením či neplatnosťou Zmluvy o RÚ budú riešené cestou príslušného súdu v súdnom konaní alebo v rozhodcovskom konaní pred niektorým z nasledujúcich stálych rozhodcovských súdov podľa rokovacieho poriadku týchto stálych rozhodcovských súdov: a/ Rozhodcovský súd v Bratislave, so sídlom Ventúrska 14, Bratislava, zriadený spoločnosťou Sdružení rozhodcov, a.s., IČ: 63 49 66 58, so sídlom v Českej republike, Brno, Příkop 8, zapísaná v obchodnom registri vedenom Krajským súdom v Brne, spisová značka B 5825 (www.rsvb.sk), b/ Slovenský arbitrážny súd zriadený Slovak arbitration court, s.r.o., IČO: 44 130 481, so sídlom Krížna 56, 821 08 Bratislava,

zapísaný v obchodnom registri Okresného súdu Bratislava I, oddiel: Sro, vložka č. 52189/B, c/ Victoria rozhodcovský súd v Žiline, zriadený spoločnosťou Victoria legal arbiter s.r.o., so sídlom Vojtecha Tvrdého 793/21, 010 01 Žilina, IČO: 44 826 460, zapísaný v obchodnom registri Okresného súdu Žilina, oddiel: Sro, vložka č.53057/L (www.rozhodcovskyszd.org <<http://www.rozhodcovskyszd.org>>), d/ Rozhodcovský súdny dvor zriadený pri spoločnosti Arbitration Tribunal, s.r.o., so sídlom Pribinova 30, 811 09 Bratislava, IČO: 44 455 453, zapísaný v obchodnom registri Okresného súdu Bratislava I, oddiel: Sro, vložka č. 55026/B (www.rozhodcovskysudnydvor.sk) Pričom výber rozhodcovského súdu, ktorý bude oprávnený vec prejednať a rozhodnúť spočíva na zmluvnej strane podávajúcej žalobný návrh.“

37. Táto rozhodcovská zmluva je síce tzv. nevýhradnou rozhodcovskou doložkou, teda dáva na výber žalujúcej strane medzi všeobecným a rozhodcovským súdom, avšak v konečnom dôsledku bol výber súdu na žalobcov, pretože v prípade, že sa žalobca rozhodne podať žalobu na rozhodcovský súd, vyberie niektorý z uvedených rozhodcovských súdov a možnosť voľby dlžníka - spotrebiteľa je len iluzórna a reálne mu tento výber neumožňuje. Z podstaty úverovej zmluvy a právneho vzťahu ňou založeného totiž vyplýva, že subjektom, na podnet ktorého začne konanie o zaplatenie dlžnej sumy, bude dodávateľ a teda na ňom bude aj voľba medzi všeobecným alebo rozhodcovským súdom. Súčasťou konštantnej a relevantnej rozhodovacej praxe súdov (judikatúry) je i záver, podľa ktorého možnosť iniciovania sporu zo spotrebiteľskej zmluvy aj spotrebiteľom treba považovať za skôr teoretickú (keďže tu spektrum potenciálnych požiadaviek spotrebiteľa nespĺnených druhou stranou zmluvného vzťahu je zjavne veľmi obmedzené, pričom do takéhoto spektra samozrejme nemôže patriť žaloba o zrušenie rozhodcovského rozsudku predkladajúca prvotnú voľbu prejednávania a takto i rozhodnutia sporu rozhodcom). Rozhodcovská doložka nebola, napriek jej formulácii, skutočne alternatívnou. Značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa spôsobuje už to, ak spotrebiteľovi jeho zmluvný partner prakticky nanúti podrobenie sa právomoci rozhodcu v dôsledku výberu (medzi viacerými do úvahy prichádzajúcimi spôsobmi riešenia sporu) vykonaného takouto silnejšou stranou spotrebiteľského vzťahu. Túto nerovnováhu nie je spôsobilé eliminovať ustanovenie, ktoré prakticky rovnocennú možnosť výberu poskytuje spotrebiteľovi, avšak len pre prípad záujmu jeho samotného viesť spor (teda len v tomto prípade, ak sa spotrebiteľ rozhodne sám stať žalobcom a niečo od svojho zmluvného partnera požadovať). Veriteľ podaním návrhu v rozhodcovskom konaní uskutočnil výber predpokladaný v dojednanej zmluve. Dôsledkom takto uzavretej rozhodcovskej zmluvy je, že spotrebiteľ v skutočnosti ešte pred vznikom akéhokoľvek sporu stráca právo brániť sa voči nárokom veriteľa na riadnom súde v mieste svojho bydliska. Po tomto výbere už povinný nemal faktickú možnosť podať návrh na začatie konania, resp. brániť sa pred všeobecným súdom, čím došlo k porušeniu Ústavou SR garantovaného práva každého na spravodlivý proces pred nezávislým a nestranným súdom.

38. Logickým dôsledkom vyššie uvedených dôvodov bola predmetná rozhodcovská doložka správne posúdená ako neprijateľná zmluvná podmienka v zmysle § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka účinného v čase uzatvorenia predmetnej zmluvy, pretože spôsobila značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa. S poukazom na neplatnosť rozhodcovskej doložky nemal rozhodcovský súd vôbec právomoc rozhodovať danú vec, preto predmetný rozhodcovský rozsudok nemožno považovať za spôsobilý exekučný titul, ale za nulitný právny akt. Právny záver súdu nie je spôsobilé zvrátiť ani ustanovenie bodu 7 vety prvej rozhodcovskej zmluvy podľa ktorého dlžník je oprávnený od rozhodcovskej zmluvy odstúpiť aj bez uvedenia dôvodu do 14 kalendárnych dní od uzavretia rozhodcovskej zmluvy, ktoré sa však mýňa účinkom ochrany spotrebiteľa pred dôsledkami rozhodcovskej zmluvy, najmä pokiaľ veriteľ túto možnosť ponúka v rámci formulárovej predtlačie návrhu rozhodcovskej zmluvy bez vyvrátenia zákonnej domnienky o absencii jej individuálneho dojednávania (§53 ods. 2 a ods. 3 Občianskeho zákonníka) ... Vychádzajúc z takto zisteného skutkového stavu, súd obsadený vyšším súdnym úradníkom správne uvedený návrh na vykonanie exekúcie v zmysle §-u 53 ods. 3 písm. f) bod 4 Exekučného poriadku zamietol.

39. Obdobne Najvyšší súd SR v uznesení sp. zn. 3Cdo 146/2011 uzavrel, že pokiaľ oprávnený v návrhu na vykonanie exekúcie za exekučný titul označil rozsudok rozhodcovského súdu, je exekučný súd oprávnený a zároveň povinný skúmať, či rozhodcovské konanie prebehlo na základe uzavretej rozhodcovskej zmluvy. Ak nedošlo k uzavretiu rozhodcovskej zmluvy, nemohol spor prejednať rozhodcovský súd a v takom prípade ani nemohol vydať rozhodcovský rozsudok. Exekučný súd je povinný zamietnuť žiadosť súdneho exekútora o vydanie poverenia na vykonanie exekúcie, ak už pri postupe podľa § 44 ods. 2 Exekučného poriadku vyjde najavo existencia relevantnej okolnosti, so zreteľom, na ktorú je nútený výkon rozhodnutia neprípustný.

40. Čo sa týka argumentu oprávneného o tom, že súd v napadnutom rozhodnutí dospel k záveru, ktorý je v rozpore s rozhodovacou činnosťou nadriadeného súdu s poukazom na rozhodnutia Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 4CoE/37/2017 zo dňa 7.6.2017, sp. zn. 17Co/919/2015, sp. zn. 43CoE/375/2013 zo dňa 21.11.2013 a na rozhodnutie Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 21CoE/211/2016 zo dňa 28.6.2016, k tomuto súd poznamenáva, že ide o rozhodnutia záväzné len v tých konkrétnych konaniach, v ktorých sa rozhodovalo, pričom judikatúra krajských súdov nie je v Slovenskej republike záväzným prameňom práva. Žiadny právny predpis explicitne neukladá všeobecnému súdu povinnosť byť viazaný akýmkoľvek rozhodnutím Najvyššieho súdu SR vydaným v inej veci a toľž nie rozhodnutím krajského súdu. Podľa čl.144 ods. 1 Ústavy SR sudcovia sú pri výkone funkcie nezávislí a pri rozhodovaní sú viazaní ústavou, ústavným zákonom, medzinárodnou zmluvou podľa čl. 7 ods. 2 a 5 a zákonom. V tomto ustanovení sú vymedzené pramene práva, ktoré je povinný sudca rešpektovať. Všeobecne záväzné sú aj rozhodnutia Ústavného súdu SR vydané v konaní o súlade právnych predpisov podľa čl.125 ods. 6 Ústavy SR. Okrem takto vymenovaných prameňov práva je sudca pri rozhodovaní v konkrétnej veci viazaný aj právnym názorom Ústavného súdu Slovenskej republiky obsiahnutým v jeho rozhodnutí vydanom v konaní podľa čl. 125 ods. 1 Ústavy SR na základe návrhu súdu a právnym názorom odvolacieho a dovolacieho súdu v konkrétnej veci. Žiadny právny predpis teda explicitne neukladá všeobecnému súdu povinnosť byť viazaný akýmkoľvek rozhodnutím Najvyššieho súdu SR vydaným v inej veci (teda nad rámec viazanosti právnym názorom v rámci opravného konania). Súdne rozhodnutie (judikát) nie je prameňom práva, je len zdrojom argumentačnej sily pre zabezpečenie ústavne súladnej aplikácie a interpretácie právnych predpisov. Navyše nejedná sa o konštantnú judikatúru predkladanú zo strany oprávneného, keď napr. Krajský súd v Trnave v neskoršom rozhodnutí č.k. 6CoE/159/2017-58 zo dňa 28. septembra 2017 vyslovil presne opačný názor, ako bol prezentovaný v rozhodnutiach uvádzaných oprávneným. Obdobne opačný právny názor je prezentovaný aj v rozhodnutiach Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 13CoE/8/2015, 15CoE/64/2015, 14CoE/88/2015, 2CoE/141/2015, 17CoE/2/2015, 1CoE/183/2015, 16CoE/71/2015, 43CoE/496/2015, 16CoE/12/2015, 13CoE/88/2015, 13CoE/48/2015, 2CoE/55/2014, 2CoE/47/2014, 12CoE/13/2014 ako aj v rozhodnutí Krajského súdu v Trenčíne, sp. zn. 6CoE/128/2015 zo dňa 27.10.2015.

41. K poukazu oprávneného na niektoré rozhodnutia Okresného súdu Banská Bystrica, a to konkrétne sp. zn. 43Ek/271/2017 zo dňa 26.01.2018 a sp. zn. 59Ek/259/2017 zo dňa 31.01.2018 súd uvádza, že tieto sú výsledkom individuálnej rozhodovacej právomoci dvoch sudcov Okresného súdu Banská Bystrica, s ktorými sa nestotožňuje. Pričom presne opačný právny názor vyjadrený v neskorších rozhodnutiach, s ktorým sa súd jednoznačne stotožňuje, je prezentovaný aj v rozhodnutiach Okresného súdu Banská Bystrica: sp. zn. 12Ek/1001/2018 zo dňa 16.11.2018, sp. zn. 8Ek/1002/2018 zo dňa 16.11.2018, sp. zn. 68Ek/1390/2018 zo dňa 15.11.2018, sp. zn. 73Ek/1382/2018 zo dňa 19.10.2018, sp. zn. 10Ek/995/2018 zo dňa 04.09.2018, sp. zn. 9Ek/266/2018 zo dňa 04.09.2018, sp. zn. 16Ek/1001/2018 zo dňa 13.08.2018, sp. zn. 13Ek/1000/2018 zo dňa 13.08.2018, sp. zn. 17Ek/453/2018 zo dňa 09.08.2018, sp. zn. 17Ek/469/2018 zo dňa 06.08.2018. sp. zn. 70Ek/325/2018 zo dňa 22.06.2018, sp. zn. 63Ek/469/2018 zo dňa 19.06.2018, sp. zn. 52Ek/453/2018 zo dňa 18.06.2018, sp. zn. 54Ek/453/2018 zo dňa 12.06.2018, sp. zn. 54Ek/469/2018 zo dňa 11.06.2018. Uvedené závery exekučného súdu v citovaných veciach boli navyše posudzované Ústavným súdom SR, ktorý uznesením IV. ÚS 371/2018-43 zo dňa 20.06.2018 sťažnosti obchodnej spoločnosti PROFI CREDIT Slovakia, s.r.o. odmietol ako zjavne neopodstatnené.

42. Na záver súd poukazuje na uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. II. ÚS 78/05 zo 16. marca 2005, v zmysle ktorého odôvodnenie súdneho rozhodnutia nemá odpovedať na každú námietku alebo argument v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o odvolaní a zostali sporné alebo sú nevyhnutné na doplnenie dôvodov prvostupňového rozhodnutia, ktoré sa preskúmava v odvolacom konaní. Rovnako ustálená judikatúra ESLP nevyžaduje, aby na každý argument strany, aj na taký, ktorý je pre rozhodnutie bezvýznamný, bola daná odpoveď v odôvodnení rozhodnutia. Ak však ide o argument, ktorý je pre rozhodnutie rozhodujúci, vyžaduje sa špecifická odpoveď práve na tento argument (Ruiz Torija c. Španielsko z 9. decembra 1994, séria A, č. 303 - A, s. 12, § 29, Hiro Balani c. Španielsko z 9. decembra 1994, séria A, č. 303 - B, Georgiadis c. Grécko z 29. mája 1997, Higgins c. Francúzsko z 19. februára 1998).

43. S poukazom na vyššie uvedené skutočnosti a citované ustanovenia právnych predpisov, súd sťažnosť oprávneného podľa § 250 ods. 1 CSP ako nedôvodnú zamietol.

44. O trovách konania v časti rozhodovania o podanej sťažnosti oprávneného rozhodol súd podľa § 262 ods. 2 CSP v spojení s § 255 ods. 1 CSP za použitia čl. 4 ods. 2 CSP tak, že v konaní o oprávneným podanej sťažnosti neúspešný oprávnený nemá nárok na ich náhradu. Vzhľadom na skutočnosť, že konanie o podanej sťažnosti sa skončilo zamietnutím sťažnosti oprávneného, nakoľko tento nebol v uvedenej časti konania úspešný, a preto súd rozhodol tak, že oprávnenému nárok na náhradu trov exekučného konania nepriznal.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.